

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1616

av Barbro Westerholm (FP)

Insatser för för tidigt födda barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säkerställa stöd till för tidigt födda barn och deras familjer.

Motivering

Varje år föds omkring 6 400 barn för tidigt i Sverige. Tack vare att vi i Sverige har en neonatalvård av hög klass överlever de allra flesta. En del väger så litet som 300 gram. I Sverige har den medicinska utvecklingen för tidigt födda barn gått snabbt. På 1970-talet överlevde endast tio procent av de barn som föddes så tidigt som i vecka 23, men cirka 90 procent av dem avled före sin ettårsdag. I dag överlever hälften av de allra minsta, tidigast födda barnen. Men när de klarat av livets första kritiska månader följer en lång period av frekventa sjukhusbesök hos olika vårdgivare. Samhället är inte rustat för att ta emot dessa barn och deras specifika behov inom BVC, förskola och skola och inte heller i vuxenlivet.

Barnen kan till exempel vara infektionskänsliga och/eller ha koncentrationssvårigheter eller inlärningsproblem. En del barn är extremt ljudkänsliga. I dag ser det olika ut i olika landsting vilken hjälp familjerna får. Vården är med andra ord inte jämlik.

Föräldrar vittnar om att deras barn inte blir sedda eller förstådda. Som exempel kan nämnas att föräldrar till infektionskänsliga barn får rådet av sjukvården att undvika förskolan och i stället välja pedagogisk omsorg eller förlängd föräldradighet. Men de här föräldrarna får inte fler föräldradagar än andra och dagbarnvårdare växer inte på träd i dagens samhälle.

Kommunerna borde ta ett ansvar för att erbjuda de här barnen den barnomsorg som krävs för deras hälsoproblem. Det familjerna skulle behöva är en vårdcoach som koordinerar barnets alla olika besök i vården och är den som har en helhetsbild av situationen.

Också när det gäller skolgången finns problem. I dag består varje klass i genomsnitt av ett till två barn som fötts före graviditetsvecka 38. Många presterar som andra barn men en del kan ha problem som autism, adha, dyskalkyli (svårt förstå matematik) och ansiktsblindhet. Det sistnämnda medför att barnen har svårt att känna igen lärare och klasskamrater och de kan ha svårt att orientera sig. En del av dem presterar genom sin tidiga födsel sämre i skolan men många lärare och skolhälsovården saknar kunskap om hur de kan hjälpa de här barnen. Skollagen ger barnen rätt till särskilt stöd men på grund av bristande kunskap hos rektorer och lärare får de inte alltid den hjälp de behöver. Detta måste åtgärdas.

Inom några år kommer barn som tidigare inte kunde räddas till livet och nått vuxen ålder att bli allt fler inom vuxenvården. Vi vet idag för litet om vad den tidiga födseln kan medföra men det vi vet är att en del har högt blodtryck som barn och det finns läkare som varnar för att de här barnen kan komma att bli en ny riskgrupp för hjärt- och kärlsjukdomar i framtiden. Här är det viktigt med forskning om hur de här barnens hälsa utvecklas över tid och också när de blivit vuxna.

Det är med andra ord hög tid att samhället tar ett ansvar för de för tidigt födda barnen. Den medicinska utvecklingen fortsätter i hög takt med allt fler barn som räddats till livet. Vi måste se till att de får de bästa förutsättningar från neonatalvården och upp i vuxen ålder. Vi anser därför att regeringen bör ta ett samlat grepp över samhällets ansvar för dessa barn, alltifrån förskolan till vuxenåldern och formulera en strategi för detta. Detta bör ges regeringen till känna.

Barbro Westerholm (FP)